

Kann tað loysa seg?

Jóan Pauli Poulsen

Í BREDDANUM týsdagin fóru Marita Rasmussen úr Vinnihúsinum og Sonja Jógvansdóttir rættiliga í hornatøkum um spurningin at lata upp fyri meiri arbeiðsfólki úr útlondum, nú at kalla einki arbeiðsloysi er í landinum, alt meðan arbeiðsgevarar fáa ikki fólk. Sum tað ljóðaði, samdist tær um, at komandi útlendingar skuldu ikki vera verri fyri á arbeiðsmarknaðinum enn før-oyingar, tí skuldi Marita syrgja fyri, meðan hesir seinru tó ikki finga játtaðar tær sømdir, sum Sonja kravdi. Men her er annað og meir at frykta fyri, ið hvørgin bar upp á mál.

Sjálvandi er bráðneyðugt í verandi støðu hjá limunum í Vinnuhúsinum at fáa arbeiðsmegi úr útlondum, tá nógv er um at vera, og ongar tómar hendur eru. Líta vit at tilgongdini sum heild út frá hagtølunum fram til 2018, sæst, at tað ikki bara eru tey arbeiðsleysu, men eisini fólk, sum vanliga ikki hava verið arbeiðssøkjandi, ið nú teljast millum arbeiðsvirkin. Í aldursbólkinum 15-74 ár vóru í 2018 samfull 30888 av 36522 til arbeiðis, ella sløk 85%, og tað eru 5360 fleiri til arbeiðis enn í 2011. So, hví hevur vinnulívið eftir hetta enn meiri tørv á arbeiðsfólki?

Svarið liggur í samfelagsbúskapinum. Hesi gott 5000 fleiri arbeiðsfólkini hava

skapt ein framleiðsluvøkstur upp á einar 6-7 milliardir við tilhoyrandi inntøkuvøkstri hjá húshaldum, fyrirkum, landi og komm- unum. Inntøkuvøksturinn leggur seg eftir fleiri nýtslulvørum, húsasmíði, tunnills- og havnagerð og soleiðis uppafur meiri ar- beiði hjá vinnulívinum at fara undir. Og enntá er okkara búskapur opin fyri keypi av alskyns vørum og tænastum úr útlondum, inntil vinnulívið nú eisini vil bjóða fleiri út- lendingum at taka upp arbeiði her heima.

Leysliga kunnu vit meta, at fyri hvørjar 100 útlendingar, vinnulívið setir í arbeiði aftrat, kann væntast ein eykatørvur á 85 arbeiðsfólk so títt og knapt nevndi inntøku- vøkstur kemur fyri seg, umframt góðar 86

mill.kr. í meirinnflutningi. Meðan tað fyri útflutningsvinnuna meira er talan um at halda tørn undir hesi støðugu kappingini um arbeiðsmegina.

Hetta er dømi um, at tað sum loysir seg vinnubúskaparlíga hjá nøkrum kann verða samfelagsbúskapinum at bága. At inn- flyta arbeiðsmegi skapar bara meiri tørv á arbeiðsmegi (um enn avtakandi) og førir út í eitt bygnaðarligt gjaldsjavnahall, har bara ein eftirspurningstálmandi búskapar- politikkur loysir seg.

DREYMASTARVIÐ
FINNUR TÚ Á .fo

Fritleiv Joensen

22.03.1931 - 14.01.2020

in memoriam

Nú lot er kalt um Halgadal,
nú Fritleiv hann er farin,
í verki vagnaðist hann væl,
hann sat so væl um garðin.

Hann bygdði hús og setti búgv
til leik á lívsins scenu,
tá hann við kærleika og trúgv
sær festi føgri Lenu,

Tey vóru bæði tvey sum eitt,
har forløg fylgju førdi,
og brátt við børnum væl var reitt
við ætt, sum alskur nørði.

Ja, verkið vagnaðist um vøll,
tað gróð um góðar hendur,
har Fritleiv fekk við ítriv øll
og brátt var víðakendur.

Ja, viðgítin um land vart vítt
for dygdir og for dugnað,
har hann við hegni gjørdi sítt,
sum altíð mundi muna.

Tú sást hann sjáldan binda frið
í sínum dagsins yrki,
har hann við hegni steig mong stig,
sum sýndu hansar styrki.

Har vitur hann kleiv ups og bjørg,
hann ruddi mannagøtur
um brattan stíggj, um hól og hørg,
sum styttu stravnar løtur.

Hans hugur stóð til eitt og alt
í verki og í vinnu,
har hann sær lívsleið hevði valt,
hann fermur flutti finnu.
Men lívsins talv er manni fjalt,
eitt lagnuspæl á scenu,

har finnuleik tú ei fekk valt:
tá Fritleif misti Lenu.

Hann sat í dagar og í ár,
har miss hann mundi sakna,
og tó sum tíðahjólið gár,
úr sút hann mundi vakna.

Hann leitaði á manna fund,

har vin hann átti mangan,
og vann av nýggjum lív í lund
at virka dagin langan.

Og brátt hann átti nýggjan dag,
hann flutti aftur finnu,
hann velti og fekk alt í lag,
hann fann sær nýggja kvinnu.

Í somu støðu møttust tey,
tey kendu lívsins kostir,
tí giftust tey brátt bæði tvey
og lögdu saman ástir.

Nú árin tey lögdu til,
vit leygarmorgnar flutu
sum unglingar í svimjihyl,
har dýrdarstund vit nutu.

Har Fritleiv oftani var tann,
sum átti besta orðið,
tá hann á morgni stól sín fann
við morgunmatarborðið.

Til jóla helt hann gamlan sið
við kleynum av Guds náði,
og Poula, sat við hansar lið
við vøkrum kærleiksbrái.

Nú ert tú farin vinur vár
um evsta lívsins liðið,
men eftir stórir varði stár:
Vár vinur hvíl í friði

pmp